

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ЕКОНОМІКА**
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 051 Економіка
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Кваліфікація: бакалавр з економіки

ВСТУП 2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Вченою радою ХДАЕУ
(протокол від 27.05.2021 № 12)**

**Освітня програма вводиться в дію
з 30 серпня 2021 року**

Ректор ХДАЕУ

Юрій КИРИЛОВ

Наказ від 27.05.2021 р. № 52-ОД

Херсон 2021

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Економіка»

рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)

спеціальність – 051 Економіка

галузі знань - 05 Соціальні та поведінкові науки

кваліфікація – бакалавр з економіки

Освітньо-професійна програма відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та шостому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій.

РОЗРОБЛЕНО:

Гарант
освітньо-професійної програми
«Економіка»
від 23 березня 2021 р.
Ольга ОЛЬГА МОРОЗОВА

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор, проректор з
науково-педагогічної роботи
Херсонський державний аграрно-
економічний університет
від 25 травня 2021 р.
Вікторія ВІКТОРІЯ ГРАНОВСЬКА

СХВАЛЕНО:

Випусковою кафедрою
економіки та фінансів
Протокол № 8
від 23 березня 2021 р.
Завідувач кафедри
Наталія НАТАЛІЯ ТАНКЛЕВСЬКА

Начальник
навчально-методичного відділу
університету
від 25 травня 2021 р.
Регіна РЕГІНА АНДРЕЄВА

РЕКОМЕНДОВАНО:

Вченою радою економічного
факультету
Протокол № 8
від 29 березня 2021 р.
Декан економічного факультету
Вікторія ВІКТОРІЯ КРИКУНОВА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Економіка» для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного рівня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти.

Освітня програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є нормативним документом Херсонського державного аграрно-економічного університету, що регламентує нормативні, кваліфікаційні, навчальні, методичні, організаційні вимоги та компетентності підготовки бакалаврів галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка.

Освітньо-професійна програма підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка розроблена відповідно до: Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р.; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» № 1341 від 23.11.2011 р.; «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» № 365 від 24.03.2021 р.; Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 1415 від 10.06.2015 р.

Керівник робочої групи (гарант освітньої програми):

Морозова О.Г. - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів, гарант програми.

Розроблено робочою групою у складі:

1. Танклевська Н.С. - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів.
2. Чечоткін В.В. - керівник напрямку по просуванню послуг бюджетним організаціям ХФ КБ АТ «Приватбанк»
3. Щербина Р. - здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка».
4. Кручиненко В.А. - директор ТОВ «Фінансова компанія ЕЛІТ-ФАКТОР», Голова Ради роботодавців економічного факультету.

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ зі спеціальності 051 Економіка

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Херсонський державний аграрно-економічний університет» Економічний факультет Кафедра економіки та фінансів
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, освітня кваліфікація «Бакалавр з економіки»
Офіційна назва освітньої програми	«Економіка»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	- а базі повної загальної середньої освіти - диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС; - на базі освітнього ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст», освітньо-професійного ступеню «Фаховий молодший бакалавр»). ХДАЕУ має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), обсягом не більше ніж 120 кредитів ЄКТС.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію серія УД № 22014150 Термін дії сертифіката до 01.07.2025 р.
Цикл/рівень	EQF LLL – Level 6; QF ENEA – First; НРК – 6; перший (бакалаврський) рівень
Передумови	Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Херсонського державного аграрно-економічного університету», затвердженими Вченою радою Університету.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Офіційний веб-сайт Херсонського державного аграрно-економічного університету www.ksau.kherson.ua
2. Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі у сфері економіки на засадах оволодіння системою компетентностей. Формування особистості фахівця, здатного на первинних посадах самостійно виконувати переважно евристичні та частково діагностичні професійні й соціально-виробничі завдання, здійснювати складні економічні розрахунки, керувати фахівцями нижчого посадового рівня	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	галузі знань – 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність – 051 Економіка Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра передбачає: Загальний обсяг обов'язкових компонентів – 180 кред. (75 %); Загальний обсяг вибіркових компонентів – 60 кред. (25 %).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, прикладна Загальна освіта у сфері економіки. Акцент робиться на здобутті знань з економіки, які передбачають визначену зайнятість та можливість подальшої освіти, кар'єрного самовизначення та кар'єрного зростання.

<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня спеціальності 051 Економіка передбачає оволодіння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - парадигмами, законами, закономірностями, принципами, історичними передумовами розвитку економіки; - аналітичними та організаційним навичками для здійснення ефективної економічної діяльності у відповідності до тенденцій соціально-економічного розвитку України; - функціями та технологіями реалізації міжнародних економічних відносин; - методами реалізації та оцінки економічної діяльності (методами здійснення економічної діагностики, методами прогнозування і планування економічної діяльності; методами організації мотивування та контролю при здійсненні економічної діяльності; методами оцінки ефективності здійснення економічної діяльності, тощо); - системним мисленням та активним діловим спілкуванням. <p><i>Ключові слова:</i> економіка, економічна теорія, економічний аналіз, мікроекономіка, макроекономіка, економіка підприємства, міжнародна економіка, національна економіка, економіка торгівлі.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Особливостями програми є поглиблене вивчення методів та засобів бізнес - аналізу економіки підприємств, що функціонують на різних типах ринків.</p> <p>Програма обумовлена її пріоритетною орієнтацією на формування компетентностей з економіки, зокрема аграрної сфери. ОП орієнтована на формування системи загальних і фахових компетентностей, необхідних майбутнім економістам, підготовку конкурентоспроможних фахівців, ініціативних та здатних до швидкої адаптації в бізнес-середовищі лідерів, які здатні не лише здійснювати основну професійну діяльність, але й адаптуватись до суміжних напрямів професійної діяльності.</p>
<p>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Після закінчення навчання за освітньо-професійною програмою «Економіка» випускник здатен виконувати зазначену в Національному класифікаторі України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду: економіст; економіст з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності; економіст з планування; економіст з податків і зборів; економіст з праці; економіст з фінансової роботи; економіст із збуту; економіст з ціноутворення.</p> <p>Можливість працевлаштування на підприємствах, в установах і організаціях різних організаційно-правових форм та форм власності, у місцевих (територіальних) та державних органах влади і управління на посадах фахівців. Розвиток професійних можливостей передбачає також заснування та самостійне/партнерське ведення бізнесу, самостійну зайнятість у економічній сфері. Потенційні галузі працевлаштування – галузі реального сектору економіки (промисловість, аграрне виробництво, надання послуг).</p>

Подальше навчання	Бакалавр за спеціальністю 051 Економіка може продовжити навчання в університеті та іншій науковій установі відповідного рівня акредитації для отримання ступеня магістр за програмою: 7 рівня НРК України, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL; отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціальностях; підвищення кваліфікації.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Ґрунтується на принципах студенто-центриському та індивідуально-особистісному підходах; реалізується через посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості. Основні підходи, методи та технології, передбачені програмою: комплексний підхід до організації навчання, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, колективні, інтегративні, контекстні технології навчання. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, семінарів, практичних занять, лабораторних робіт, самостійного навчання на основі підручників та конспектів, консультацій викладачів. Ефективність практичних і лабораторних занять забезпечується розв'язанням завдань проблемного характеру, їх індивідуалізації відповідно до рівня підготовленості студентів, відпрацювання методів досліджень, які дозволяють засвоювати матеріал освітніх компонентів.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за взаємоузгодженими 4-х бальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і заліковою («зараховано», «не зараховано») системами, так і за 100- бальною шкалою та системою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Види контролю: поточний, рубіжний, підсумковий, семестровий, атестація. Форми контролю, екзамен, заліки проводяться відповідно до вимог «Положення про проведення поточної атестації та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти» ХДАЕУ (2020 р.).

6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні в умовах глобалізації. 2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 3. Здатність до аналізу та синтезу як інструментарію виявлення проблем економічного характеру та прийняття рішень для їх розв'язання на основі логічних аргументів та перевірених фактів 4. Здатність до компетентного застосування набутих знань в широкому діапазоні практичної роботи за фахом та

	<p>повсякденному житті.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово за професійним спрямуванням. 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації мінливих умов сьогодення. 10. Здатність бути критичним і самокритичним. 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 12. Навички міжособистісної взаємодії. 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. 14. Здатність до встановлення якісних і кількісних взаємозв'язків між елементами економічного механізму і закономірностями розвитку відтворювального процесу в аграрному секторі економіки.
--	--

<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. 2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами. 3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки. 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. 6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів. 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин. 9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси. 10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію в умовах глобалізації 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення. 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності. 14. Здатність аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
<p>7. Програмні результати навчання</p>	
<p>ПРН</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і

- свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу
2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.
  3. Вміти використовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
  4. Вміти використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
  5. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
  6. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
  7. Знати та розуміти основні особливості сучасної світової формувати зміст, структуру і висновки наукових та аналітичних досліджень, текстів з економіки.
  8. Вміти визначати попит та пропозицію на ринку праці, вміти аналізувати структуру зайнятості та оцінювати рівень безробіття в регіоні та країні.
  9. Здійснювати аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності.
  10. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
  11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань оцінки внутрішнього механізму різних моделей бізнесу.
  12. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
  13. Вміти працювати як самостійно, так і в команді.
- ПРН14. Виконувати дослідження за встановленим замовленням.
15. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
  16. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
  17. Вміти самостійно міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах.
  18. Виконувати та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
  19. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
- ПРН20. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
21. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.
  22. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для

	<p>виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>23. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p> <p>24. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p> <p>25. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.</p> <p>26. Знання економічного змісту та основних елементів внутрішнього економічного механізму аграрних підприємств.</p>
8 . Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми є штатними співробітниками Херсонського державного аграрно-економічного університету, мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності.</p> <p>Гарант освітньої програми (керівник проектної групи): кандидат економічних наук, доцент, має стаж науково- педагогічної діяльності 20 років.</p> <p>У складі випускової кафедри, відповідальної за підготовку першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, науково- педагогічні (педагогічні) працівники, які реалізують освітню програму, працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи або за сумісництвом, займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників.</p> <p>Формування професійних компетентностей забезпечують професіонали з досвідом роботи за фахом. Значну частину лекцій з навчальних дисциплін освітньої програми проводять науково-педагогічні працівники з науковим ступенем доктора, кандидата наук та вченим званням професора, доцента.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Для забезпечення якісного освітнього процесу студенти спеціальності 051 Економіка у повній мірі забезпечені навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями та мультимедійним обладнанням. Для забезпечення освітнього</p>

	<p>процесу наявні спеціалізовані навчально-наукові аудиторії кафедри економіки та фінансів, інших кафедр економічного факультету. Кожен здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має можливість користуватися університетськими бібліотекою та читальними залами із доступом до мережі Інтернет.</p> <p>Лабораторні заняття проводяться із використанням найсучаснішого обладнання і програмного забезпечення, (комп'ютер, GPS), спеціалізовані прикладні ліцензовані програми та ін. У Херсонському державному аграрно-економічному університеті є локальна комп'ютерна мережа. Користування Інтернет-мережею безлімітне.</p> <p>Бібліотека університету використовує власний Інформаційний центр міжнародного-зв'язку для отримання інформації з бібліотек світу через Інтернет, а також для листування електронною поштою. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів становить по університету 32,7 кв.метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях становить 100 % кількості аудиторій.</p> <p>Наявність соціально-побутової інфраструктури: бібліотека, у тому числі читальні зали, пункти харчування, актовий зал, спортивний зал, стадіон та спортивні майданчики, медичний пункт. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком висока, загальна площа гуртожитків становить 17346,8 кв. м;</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Опис освітньої програми відповідає ліцензійним вимогам, включає навчальний план.</p> <p>З кожної навчальної дисципліни навчального плану наявні робочі програми, розроблено навчально-методичне забезпечення, програми практичної підготовки зведені у Наскрізну програму та розроблені робочі програми виробничих практик за фаховим спрямуванням.</p> <p>Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану здійснюється викладачами на основі розроблених методичних рекомендацій.</p> <p>Передбачено використання авторських розробок професорсько- викладацького складу.</p> <p>Офіційний веб-сайт http://www.ksau.kherson.ua. Містить інформацію про навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p> <p>Всі зареєстровані в університеті користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет, де здобувачі вищої освіти можуть користуватись періодичними фаховими науковими виданнями в електронній формі (в тому числі, англійською мовою) забезпечується участю бібліотеки у консорціумі ElibUkr. «Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України». Також для проведення інформаційного пошуку та обробки результатів є спеціалізований комп'ютерні класи, де наявне спеціалізоване програмне забезпечення та необмежений відкритий доступ до Інтернет-мережі.</p> <p>Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-наукової програми викладені на внутрішній електронній мережі.</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	

Національна кредитна мобільність	<p>Індивідуальна академічна мобільність здобувачів вищої освіти (отримання наукових консультацій, засвоєння додаткових компонентів в рамках виконання освітньо-професійної програми) здійснюється згідно договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки (Київський національний економічний університет, м. Київ; Київський національний торгово-економічний університет, м. Київ; Національний університет біоресурсів і природокористування, м. Київ; Львівський аграрний національний університет, м. Львів; Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв; Харківський державний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, м. Харків; Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський та ін.).</p> <p>Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх набутих компетентностей.</p>
----------------------------------	---

<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>На основі двосторонніх договорів між Херсонським державним аграрно-економічним університетом та навчальними закладами країн-партнерів відбувається науково- інформаційний обмін з Гродненським державним аграрним університетом (Республіка Білорусь), Інститутом рільництва та овочівництва (Республіка Сербія, м. Нові Сад), Інститутом ґрунтознавства і агрохімії (м. Пулави), Інститутом економіки сільського господарства та продовольчої економіки (м. Варшава), Університетом прикладних наук Вайнштефана (Німеччина), Університетом міста Парма (Італія), Аграрним університетом міста Пловдив (Болгарія).</p> <p>Університет є постійним учасником консорціуму проекту ERASMUS+-561975-EPP-1-2015-1-FI-EPPKA2-CBHE-JP (2015-3320) «Adaptive learning environment for competence in economic and societal impacts of local weather, air quality and climate (ECOIMPACT)».</p> <p>З 2016 року в рамках співпраці Україна-Канада університет успішно взаємодіє з канадськими проектами The New Canadian Horizons та «Український проект бізнесрозвитку плодоовочівництва», в яких беруть участь викладачі та здобувачі вищої освіти університету.</p> <p>Академічна мобільність викладачів реалізується через їх участь у таких програмах: International scientific internship «Methodology and Innovative Business Tools of Foresight Management» (Georgia), Project "Promoting the Development of Local Democracy in Ukraine" (EU), Faculty exchange program in agricultural economics, marketing, and agribusiness management (USA), стажування у Міжнародному учбовому с-г центрі (MASHAV Ізраїль) та ін.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Освітня програма передбачає можливість навчання іноземних здобувачів вищої освіти згідно Положення про організацію набору на навчання іноземців та осіб без громадянства.pdf та за додатковою мовною підготовкою.</p>

3. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

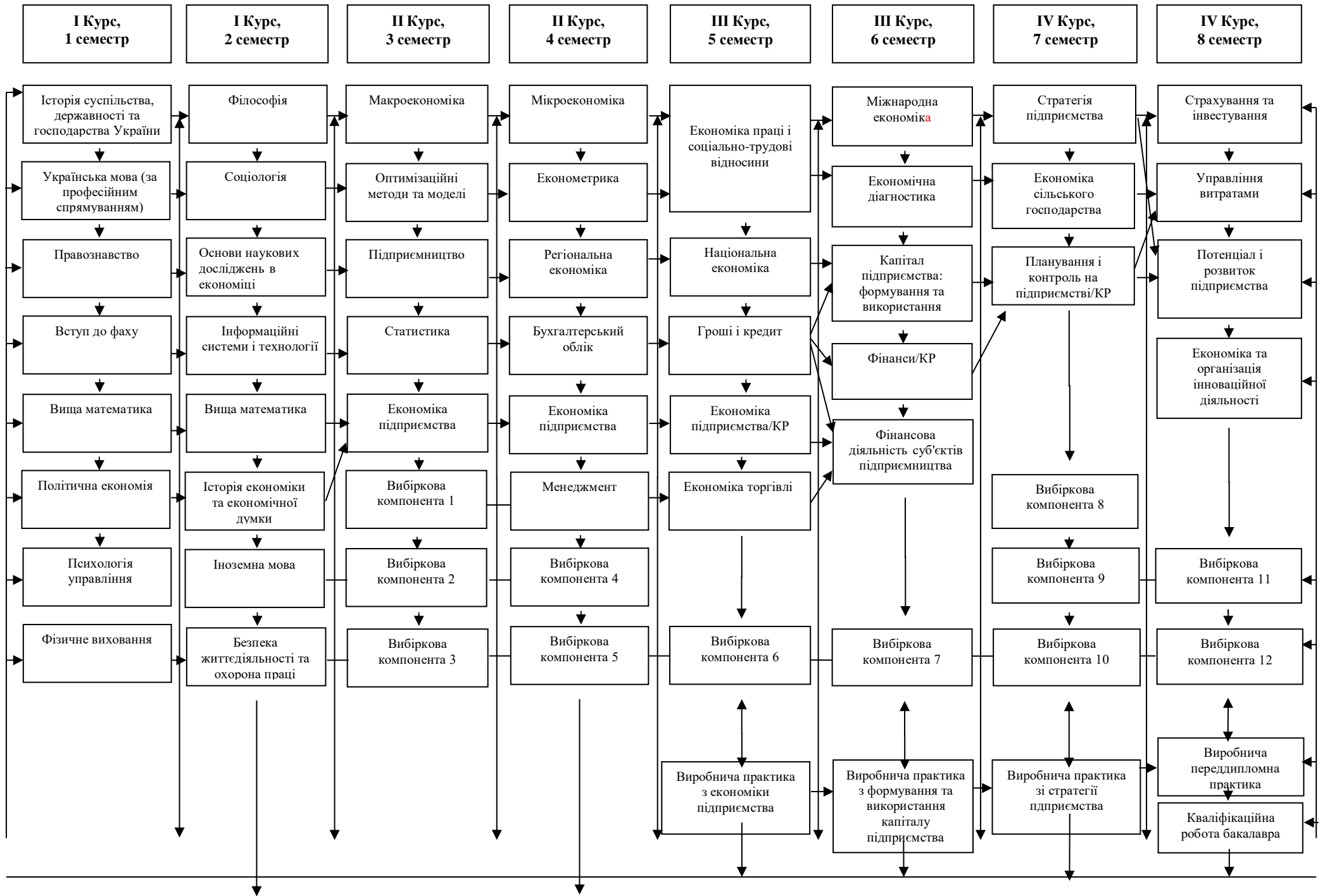
3.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Філософія	4	екзамен
ОК 2	Історія суспільства, державності та господарства України	4	екзамен
ОК 3	Українська мова за професійним спрямуванням	4	залік
ОК 4	Іноземна мова за професійним спрямуванням	12	залік, екзамен
ОК 5	Фізичне виховання	4	залік
ОК 6	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист)	3	залік
ОК 7	Вища математика	7	залік, екзамен
ОК 8	Вступ до фаху	4	залік
ОК 9	Політична економія	5	екзамен
ОК 10	Історія економіки та економічної думки	4	залік
ОК 11	Інформаційні системи та технології	9	екзамен
ОК 12	Психологія	4	екзамен
ОК 13	Правознавство	4	екзамен
ОК 14	Основи наукових досліджень в економіці	4	залік
ОК 15	Статистика	4	екзамен
ОК 16	Національна економіка	4	залік
ОК 17	Макроекономіка	4	екзамен
ОК 18	Комп'ютерне моделювання	4	залік
ОК 19	Економіка підприємства (у т.ч. виконання курсової роботи)	9	залік, екзамен, курсова робота
ОК 20	Мікроекономіка	4	екзамен
ОК 21	Бухгалтерський облік	3	екзамен
ОК 22	Регіональна економіка	4	залік
ОК 23	Менеджмент	4	екзамен
ОК 24	Економіка праці і соціально-трудова відносини	3	екзамен
ОК 25	Маркетинг	3	екзамен
ОК 26	Економіка торгівлі	4	залік
ОК 27	Гроші і кредит	3	екзамен
ОК 28	Фінанси	3	екзамен
ОК 29	Міжнародна економіка	3	екзамен
ОК 30	Капітал підприємства: формування та використання	3	екзамен
ОК 31	Економічна діагностика	3	залік
ОК 32	Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва	3	екзамен
ОК 33	Стратегія підприємства	3	екзамен
ОК 34	Економіка сільського господарства	3	екзамен
ОК 35	Планування і контроль на підприємстві (у т.ч. виконання курсової роботи)	4	екзамен

ОК 36	Страховання та інвестування	3	залік
ОК 37	Потенціал і розвиток підприємства	3	екзамен
ОК 38	Економіка та організація інноваційної діяльності	3	екзамен
ОК 39	Управління витратами	3	залік
ОК 40	Навчальна практика з інформаційних систем та технологій	3	залік
ОК 41	Комплексна виробнича практика з фаху	6	залік
ОК 42	Комплексна практика	7,5	залік
ОК 43	Комплексний атестаційний екзамен з фаху	1,5	екзамен
2.Вибіркові компоненти ОП*			
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	Е-27/3-19
Загальний обсяг вибірових компонентів*:		60	3-13
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		240	Е-27/3 -32/КР-1

*Вибіркові компоненти обираються здобувачами вищої освіти із каталогів вибірових дисциплін загальної та фахової підготовки ХДАЕУ, які в свою чергу щороку оновлюються та затверджуються рішенням Вченої Ради Херсонського державного аграрно-економічного університету. Методика формування переліків та процедура відбору вибірових компонентів (навчальних дисциплін вільного вибору) наведені у Положенні про вибірові дисципліни ХДАЕУ.

2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми «Економіка»

3.

Форма атестації здобувачів вищої освіти

Вимоги до атестації бакалаврів з економіки

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми спеціальності 051 Економіка проводиться у формі комплексного атестаційного екзамену з фаху і завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з економіки. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Вимоги до комплексного атестаційного екзамену	До комплексного атестаційного екзамену з фаху допускаються здобуваючі, які виконали всі вимоги навчального плану. Комплексний атестаційний екзамен з фаху бакалавра має засвідчувати здатність аналізувати та розв'язувати задачі і проблеми у сфері економіки, що передбачає проведення економічних розрахунків з досліджуваної теми. Деталізація вимог до комплексного атестаційного екзамену з фаху бакалавра регламентується внутрішніми документами університету.
Вимоги до публічного захисту	Вимоги щодо процедури та/або особливих умов проведення публічного захисту (демонстрації) визначаються внутрішніми документами Херсонського державного аграрно-економічного університету

